

I. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Giám khảo chấm đúng như đáp án - thang điểm của trường THPT Chuyên Lê Quý Đôn.
- Nếu thí sinh có cách trả lời hoặc hướng triển khai bài làm khác đáp án nhưng biết bám sát yêu cầu của đề bài, lí lẽ, lập luận hợp lí, thuyết phục thì giám khảo vẫn chấm điểm theo biểu điểm của phần Hướng dẫn chấm; căn cứ vào tình hình thực tiễn và chất lượng của bài làm để có sự linh hoạt, hợp lí trong đánh giá.
- Giám khảo có thể chấm thêm điểm khuyến khích đối với những thí sinh:
 - Làm bài có cảm xúc, cá tính; trình bày vấn đề một cách có hệ thống, lập luận chặt chẽ, lí lẽ sắc sảo, dẫn chứng đa dạng, tiêu biểu.
 - Có cách nhìn nhận vấn đề theo quan điểm riêng; có những tìm tòi, sáng tạo trong cách biểu đạt; biết vận dụng những trải nghiệm cá nhân về cuộc sống hoặc văn chương để giải quyết vấn đề...Điểm khuyến khích không được vượt quá điểm tối đa của câu/ ý đó trong thang điểm.
- Giám khảo không quy tròn điểm thành phần từng phần, câu của bài thi.
- Hướng dẫn chấm dưới đây chỉ là những gợi ý, mang tính định hướng, giám khảo cần thảo luận để bổ sung, hoàn chỉnh Hướng dẫn chấm trước khi chấm bài thi.

II. ĐÁP ÁN – THANG ĐIỂM

CÂU	Ý	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
1	1	Hình thức, kĩ năng	1,0
		- Đáp ứng yêu cầu của bài văn nghị luận xã hội. - Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn. - Không mắc lỗi diễn đạt, không sai chính tả, dùng từ, ngữ pháp.	
	2	Nội dung	7,0
	2.1	Giải thích	1,0
		- <i>Văn hóa</i> : Văn hóa là hệ thống các giá trị vật chất và tinh thần do con người sáng tạo, được tích lũy qua một khoảng thời gian dài, tạo nên những đặc tính riêng của mỗi dân tộc. - <i>Mọi thứ làm suy thoái</i> : những hành động tiêu cực của cá nhân, cộng đồng hay một cơ chế xã hội khiến suy yếu các giá trị tốt đẹp. - <i>Rút ngắn con đường dẫn đến nô lệ</i> : nhanh chóng đánh mất sự tự do, chủ động trong tư duy, bị lệ thuộc, đồng hóa các giá trị tự thân bởi những tác động, xâm lấn bên ngoài; thậm chí sự suy vong của một quốc gia, dân tộc.	0,75
		Ý nghĩa bao quát : Quan điểm của Albert Camus bàn đến sự nguy hại của những hành động, cách ứng xử sai lầm về văn hóa, từ đó ngầm nhấn mạnh vai trò của ý thức đấu tranh, bảo tồn các giá trị văn hóa trong đời sống hôm nay.	0,25

		nay.	
	2.2	Bàn luận	5,0
	2.2.1	Tại sao trong bối cảnh hôm nay, “ <i>mọi thứ làm suy thoái văn hóa đều rút ngắn con đường dẫn đến nô lệ</i> ”?	2,0
		- Bối cảnh xã hội hiện đại, quá trình hội nhập đặt ra nhiều thách thức về vấn đề bảo tồn văn hóa dân tộc.	0,5
		- Văn hóa là một yếu tố cấu thành giá trị sống của một con người, tạo nên bản sắc, tư cách của một dân tộc; thúc đẩy sự kết nối, vận động, phát triển của xã hội. Các hành động làm suy thoái văn hóa sẽ tác động làm cho con người, dân tộc rơi vào tình trạng mất tính bền vững, tự chủ, độc lập.	1,0
		- Những biểu hiện tiêu cực theo cơ chế tích tụ sẽ ảnh hưởng đến đời sống cá nhân, xã hội, làm đứt gãy các hệ giá trị đã được xây dựng trong tiến trình lịch sử của dân tộc.	0,5
	2.2.2	<i>Biểu hiện của những hành động làm suy thoái văn hóa, rơi vào trạng thái nô lệ</i>	2,0
		- Suy thoái văn hóa ở một cá nhân: nếp sống buông tuồng, dễ dãi, đời sống tinh thần nghèo nàn, trì trệ → Mất tự chủ tinh thần, tự do sáng tạo, nô lệ tư tưởng...	1,0
		- Suy thoái văn hóa cấp độ cộng đồng: các giá trị đạo đức xuống cấp, các công trình văn hóa, di sản vật chất và tinh thần không được di dưỡng, bảo tồn → Cội rễ lung lay, đánh mất bản sắc, vị thế dân tộc, nhân loại.	1,0
	2.2.3	<i>Biểu hiện của những hành động tích cực giữ gìn, bảo tồn văn hóa</i>	1,0
		- Đấu tranh mạnh mẽ với những hành động có nguy cơ làm suy vong văn hóa.	0,5
		- Phát huy tinh thần bảo tồn và linh hoạt sáng tạo các giá trị văn hóa. Đặt trong bối cảnh hiện nay, quá trình kiến tạo, chấn hưng văn hóa cần dựa vào những giá trị bền vững, điểm tựa tinh thần của dân tộc, vừa kết nối, tiếp thu tích cực văn hóa thế giới.	0,5
	2.3	Liên hệ, mở rộng	1,0
		- Nỗ lực trong việc kiến tạo giá trị văn hóa của bản thân, chủ động từ những hành động nhỏ bé nhất. (0.25)	0,5
		- Phát huy sức mạnh nội tại, tiềm lực văn hóa tạo rào cản chống đỡ những cuộc xâm thực văn hóa, đồng hóa. (0.25)	
		- Kết nối, lan tỏa văn hóa trên tinh thần cởi mở, chủ động đón nhận, sáng tạo bằng nhiều phương cách, phát huy vai trò công nghệ, trí tuệ nhân tạo...	0,5
		Tổng điểm câu 1	8,0
2	1	Hình thức, kĩ năng	1,0
		- Đáp ứng yêu cầu của bài văn nghị luận văn học. - Trình bày vấn đề một cách khoa học, hấp dẫn. - Không mắc lỗi diễn đạt, không sai chính tả, dùng từ, ngữ pháp.	
	2	Nội dung	11,0

	2.1	Giải thích	1,5
		- <i>Văn chương</i>: hình thái ý thức xã hội, mang tính thẩm mỹ về đối tượng, nội dung và phương thức thể hiện. - <i>Cát tiếng cho bản sắc của Paris</i>: bày tỏ, thể hiện đặc trưng, vẻ đẹp độc đáo của thành phố Paris. - <i>Paris là thành phố ra đời từ giấc mơ của các nhà văn</i>: thể hiện tình yêu, ý thức, mối quan hệ sâu sắc của các nhà văn đối với quê hương, đất nước trong cuộc sống và trong sáng tạo nghệ thuật. - <i>Bản sắc dân tộc</i>: những dấu ấn riêng, độc đáo về văn hóa. Trong văn chương, điều đó lắng đọng thành tính dân tộc đậm đà.	1,0
		Khái quát : Ý kiến bàn đến mối tương quan giữa sáng tạo văn chương và vấn đề lưu giữ, thể hiện bản sắc dân tộc.	0,5
	2.2	Bàn luận	7,5
	2.2.1	Bản sắc - tính dân tộc là thuộc tính, phẩm chất của văn học.	3,0
		- Bản sắc dân tộc - tính dân tộc là những vấn đề dân tộc được ý thức trong văn học. Mỗi tác phẩm nghệ thuật chân chính phải mang trong đó hơi thở thiên nhiên, tâm hồn con người, nhịp sống... của một vùng đất. Nó tạo nên tính chân thực, sự hấp dẫn trong phản ánh.	1,5
		- Nhà văn là người sinh ra và lớn lên trong lòng dân tộc mình. Hành trình trải nghiệm, hành trình viết không thể tách rời với cội rễ, với mạch nguồn bao đời đã thành trầm tích văn hóa của dân tộc. Sứ mệnh của nhà văn thể hiện ở việc sử dụng ngôn ngữ dân tộc mình cất tiếng cho những giá trị cuộc sống.	1,25
		- Bản chất con người khao khát khám phá, mở rộng hiểu biết nên việc tiếp cận bản sắc của các dân tộc khác nhau, lạ biệt là một nhu cầu tất yếu...	0,75
	2.2.2	Biểu hiện	4,5
		- Bản sắc dân tộc - tính dân tộc liên tục được di dưỡng, bồi đắp, kiến tạo dựa trên những giá trị cốt lõi, bền vững. Nhà văn vừa thể hiện những vẻ đẹp căn cốt, vừa tiếp nhận, sáng tạo, làm đầy thêm văn hóa dân tộc mình.	1,0
		- Bản sắc thể hiện ở hai phương diện chủ yếu trong tác phẩm: hình thức và nội dung. + Hình thức: ngôn ngữ - tiếng nói dân tộc; thể loại, phương thức nghệ thuật đặc thù... (1.75) + Nội dung: Tính dân tộc thể hiện ở những nét độc đáo về tâm lí, tâm hồn và tính cách dân tộc; mang không gian địa lý, dấu ấn lịch sử, phong tục, truyền thống tư tưởng, quan điểm thẩm mỹ... (1.75) Học sinh chọn và phân tích dẫn chứng phù hợp và thuyết phục, làm rõ sự biểu hiện của tính dân tộc về cả hai phương diện nội dung và hình thức.	3,5
	2.3	Liên hệ, mở rộng	2,0
		- Mỗi dân tộc là một bộ phận của nhân loại, tính dân tộc là biểu hiện đặc thù của tính nhân loại, sự phong phú và giao nối văn hóa, lắng tụ tinh hoa...	0,5
		- Một tác phẩm nghệ thuật độc đáo phải lắng đọng bên trong tâm hồn, đặc	0,5

		tính của một vùng đất, một xứ sở. Tuy nhiên tác phẩm có sự sống lâu dài, thật sự gây dấu ấn khi nó thấm đượm trong đó tính nhân loại - những thuộc tính bản chất, những giá trị chân - thiện - mỹ, thể hiện trong việc cảm nhận, cải tạo thế giới và chính mình, tình yêu cuộc sống, khát vọng tự do...	
		- Đặt ra bài học cho sáng tạo và tiếp nhận văn học: + Nhà văn: trải nghiệm sống sâu sắc, thể hiện tinh thần, căn tính dân tộc một cách tinh tế, độc đáo; lao động chữ nghĩa nghiêm túc... + Người đọc: tâm thế khám phá, đón nhận tích cực, hình thành phong văn hóa...	1,0
		Tổng điểm câu 2	12,0
		Tổng điểm toàn bài (1+2)	20,0